

Sygn. akt II Ca 677/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach - Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Rafał Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2015 r. w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowo - akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko J. A.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 30 grudnia 2014 r., sygn. akt I C 928/14 upr.

oddala apelację.

ZARZĄDZENIE

doręczyć odpis wyroku:

- pełnomocnikowi strony powodowej – r. pr. D. J. (k. 95),
- pozwanej J. A., dodatkowo z informacją o niezaskarżalności wyroku.

II Ca 677/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 30 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Kielcach oddalił powództwo (...) Spółki z o.o. spółki komandytowej w W. przeciwko J. A. o zapłatę kwoty 1332,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Sąd pierwszej instancji wskazał, iż powód nie wykazał zasadności żądania pozwu, bowiem przedstawione przez stronę powodową kopie dokumentów nie stanowią dowodów z dokumentów, w rozumieniu kodeksu postępowania cywilnego, co do przejścia uprawnień wynikających z umowy pożyczki z dnia 30 stycznia 2013 r. względem pozwanej na rzecz (...) prywatnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Estonii, a następnie na rzecz powoda.

Strona powodowa wniosła apelację od powyższego wyroku. Zaskarżyła orzeczenie Sądu Rejonowego w całości, zarzucając:

1. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów, polegające na:

- bezpodstawnym uznaniu, że dokumenty przedstawione przez powoda nie wykazują dokonania cesji wierzytelności na jego rzecz, podczas gdy powód już na etapie elektronicznego postępowania upominawczego złożył wszelkie dowody potwierdzające przysługującą mu wierzytelność;

- wybiórczej i stronniczej interpretacji treści zapisów ramowej umowy pożyczki i ustaleniu, że powód nie przedstawił na jakich zasadach i w jakim terminie miał nastąpić zwrot pożyczki, podczas gdy zaakceptowana ramowa umowa pożyczki oraz dokument „Twoje warunki umowy pożyczki z V..pl” precyzyjnie określa wszelkie warunki związane z udzieloną pożyczką;

2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 505³² § 1 k.p.c. poprzez uznanie, że powód nie zgłosił w pozwie dowodów na poparcie swoich twierdzeń, podczas gdy dowody te były zgłoszone zarówno w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jak i w niniejszym postępowaniu;

3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 224 § 1 k.p.c. poprzez zamknięcie rozprawy mimo niedostatecznego wyjaśnienia sprawy, w świetle ustalonych faktów i okoliczności i wydanie orzeczenia na podstawie niedostatecznie wyjaśnionych okoliczności faktycznych, takich jak stwierdzenie, że strona powodowa w niewystarczający sposób udowodniła roszczenie;

4. naruszenie prawa materialnego - art. 60 k.c. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z okoliczności faktycznych sprawy wynika, że strona pozwana ujawniła skutecznie w postaci elektronicznej swoją wolę zawarcia umowy pożyczki, zgodnie z przepisami dotyczącymi zawierania umów na odległość.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wnosił o zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwot dochodzonych pozwem:

- 1000 zł z tytułu należności głównej, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- 197,40 zł tytułem skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej od dnia wymagalności, tj. od 2 marca 2013 r. do dnia 15 maja 2014 r., wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- 135 zł tytułem opłat windykacyjnych, z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty

oraz zasądzenia od pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu za drugą instancję, ewentualnie domagał się uchylecia wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Kielcach do ponownego rozpoznania.

Ponadto, na podstawie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c., w związku z zarzutem wskazanym w punkcie 2., strona powodowa wносиła o dopuszczenie dowodu z dokumentów: potwierdzenia szczegółowych warunków transakcji kolejnych instrumentów pochodnych pomiędzy (...) Sp. z o.o. a Spółką (...), potwierdzenia wierzytelności, w których wystąpiło zdarzenie kredytowe, potwierdzenia sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Sp. z o.o., a Spółką (...), potwierdzenia zawarcia umowy dotyczącej cesji wierzytelności pomiędzy Spółką (...) a (...) Sp. z o.o., potwierdzenia wniesienia aportem wierzytelności (...) Sp. z o. o. do (...) Sp. z o.o. SKA, potwierdzenia przelewu z zaakceptowaniem przez pozwanego warunków umowy pożyczki, regulaminu świadczenia usług drogą elektroniczną w (...) Sp. z o.o., obowiązującego w dniu zakończenia umowy, ramowej umowy pożyczki, potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne dokonane w sprawie przez Sąd Rejonowy i przyjmuje je za własne. W świetle tych ustaleń, Sąd pierwszej instancji trafnie uznał, iż strona powodowa nie wykazała zasadności żądania pozwu, w szczególności nie przedstawiła dokumentów wystarczających do udowodnienia, aby na pozwanej J. A. ciążył obowiązek zapłaty na rzecz (...) Spółki z o. o. spółki komandytowej w W. kwoty dochodzonej pozwem. Wskazując na

naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., skarżący zmierzał w istocie do podważenia stanowiska, że niepoświadczona kserokopia dokumentu nie ma waloru dowodu. Przede wszystkim należy zauważyć, iż kserokopia jako odwzorowanie oryginału może być uznana za odpis dokumentu. Z kolei odpis dokumentu wskazuje na istnienie dokumentu oryginalnego. Niepoświadczona kserokopia nie jest jednak dokumentem. Warunkiem uznania kserokopii za dokument jest umieszczenie na niej i zaopatrzone podpisem poświadczenie jej zgodności z oryginałem (por. wyrok Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08, LEX nr 584200; wyrok Sądu Najwyższego z 10 lipca 2009 r., II CSK 71/09, LEX nr 584201; wyrok Sądu Najwyższego z 16 czerwca 2000 r., IV CKN 59/00, LEX nr 533122; postanowienie Sądu Najwyższego z 27 lutego 1997 r., III CKU 7/97, LEX nr 50764.) Zarówno odpis, jak i kserokopia stanowią odwzorowanie oryginału, tyle tylko, że pierwszy metodą tradycyjną, a druga metodą nowoczesną - istnieje więc podstawa do objęcia pojęciem odpisu także kserokopii. W postępowaniu opartym na dokumencie prywatnym źródłem wiadomości jest zawarte w nim i podpisane oświadczenie (art. 245 k.p.c.). Oznacza to, iż dla uznania kserokopii za dokument prywatny, świadczący o istnieniu oryginału o odwzorowanej w niej treści, niezbędne jest oświadczenie o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Takim oświadczeniem będzie umieszczone na kserokopii i zaopatrzone podpisem poświadczenie zgodności kserokopii z oryginałem. Dopiero wtedy można uznać kserokopię za dokument prywatny świadczący o istnieniu oryginału o treści i formie w niej odwzorowanej. Bez wspomnianego poświadczenia kserokopia nie może być uznana za dokument (por. uchwała Sądu Najwyższego z 29 marca 1994 r., III CZP 37/94, OSNC 1994/11/206). Kserokopia dokumentu nie może być też przyporządkowana do tzw. innych środków dowodowych, o których mowa w art. 308 k.p.c. Jeżeli niepoświadczona kserokopia nie może być uznana za dokument, to nie może ona być też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do obejścia przepisów o dowodzie z dokumentu. Poza tym, wymienione w art. 308 k.p.c. środki dowodowe ustawodawca zaliczył do „przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki”. Środki te, w tym także fotokopie, mają więc przedstawiać rzeczywistość poprzez zawarte w nich obrazy lub dźwięki, a nie przez opisy wyrażane pismem (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2007 r., II CSK 401/06, LEX nr 453727; wyrok Sądu Najwyższego z 6 listopada 2002 r., I CKN 1280/00, LEX nr 78358).

Ze względu na treść art. 6 k.c., do osoby wnoszącej pozew należy udowodnienie faktów pozytywnych, stanowiących podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Słuszne jest stanowisko Sądu Rejonowego, że (...) Spółka z o.o. spółka komandytowa w W. nie wykazała przejścia uprawnień wynikających z umowy pożyczki z dnia 30 stycznia 2013 r. względem pozwanej na rzecz (...) prywatnej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Estonii, a następnie na rzecz powoda. Złożone kserokopie nie stanowią bowiem dowodów z dokumentów w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Tym samym bezzasadne są zarzuty naruszenia przepisów art. 233 § 1 k.p.c. i art. 60 k.c.

Chybiony jest również zarzut naruszenia art. 224 § 1 k.p.c. Przepis ten stanowi, że przewodniczący zamyka rozprawę po przeprowadzeniu dowodów i udzieleniu głosu stronom. Przed zamknięciem rozprawy żadna ze stron nie zgłosiła dodatkowych wniosków dowodowych. Po przekazaniu sprawy Sądowi Rejonowemu w Kielcach przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie, przewodniczący wezwał stronę powodową do złożenia załączonych do pozwu dowodów (k. 9). Ponieważ w art. 505³² § 1 k.p.c. ustawodawca wyraził zakaz dołączania jakichkolwiek dowodów do pozwu wniesionego drogą elektroniczną, wobec skierowania sprawy do rozpoznania w postępowaniu procesowym, zgodnie z art. 232 k.p.c. - na powódzie spoczywał obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi on skutki prawne. Przedłożenie przez stronę powodową kserokopii niemających walorów dowodowych nie jest brakiem formalnym. Ustawa nie nakłada na sąd obowiązku wskazywania stronie, jakie i w jakiej formie ma przedstawić dowody, a tym bardziej nie zobowiązuje do wyłączenia strony w udowadnianiu jej twierdzeń - zwłaszcza jeżeli strona jest reprezentowana przez fachowego pełnomocnika. Jak słusznie podniósł Sąd Rejonowy, Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów z własnej inicjatywy i bazuje przy orzekaniu na materiale dowodowym przedstawionym przez strony.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił dowodów z dokumentów dołączonych do apelacji. Zgodnie z art. 381 k.p.c., sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Strona, która dopuszcza się zaniedbania

w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, musi się liczyć z tym, iż sąd drugiej instancji nie uwzględni jej wniosku dowodowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2002 r., IV CKN 980/00, LEX nr 53922). Nie przekonuje argumentacja skarżącego, że konieczność przedłożenia dokumentów w uwierzytelnionych odpisach wynikła dopiero w momencie składania apelacji. Dokumenty te były niezbędne do udowodnienia zasadności powództwa, zatem potrzeba ich powołania istniała już w chwili wniesienia pozwu, tym bardziej iż strona powodowa miała możliwość przedstawienia wymienionych dowodów przed Sądem pierwszej instancji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)